7/4099

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

08 ARA 2004

SAYI : B 14.0.BHİ 01-515
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 17.11.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4099-8018/25256 sayılı yazınız.

Tekirdağ Milletvekili Mehmet Nuri SAYGUN'un, "Adapazarı şeker fabrikasına " ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/4099) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK: 3 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/4099

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET NURİ SAYGUN'UN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

17.08.1999 tarihinde bölgede yaşanan depremde, bazı ünite ve tesislerin hasara uğraması ve büyük çapta zarar görmesi nedeniyle Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.' de İşletme faaliyetlerine ara verilmiş olup halen üretim yapılmamaktadır. Ancak, şeker pancarı üreticilerine fabrikaya tahsis edilen kota kadar şeker pancarı ektirilmekte ve istihsal edilen şeker pancarı Adapazarı Şeker Fabrikasının nam ve hesabına şeker üretmek üzere Türkşeker'e bağlı civar fabrikalar tarafından işlenmektedir. Fabrikalarımızın pancar kotaları ise, belirli kriterler çerçevesinde her fabrikaya göre ayrı ayrı belirlendiğinden, bir fabrikanın pancarının azlığı veya çokluğu, veya bir başka fabrikada işlenmesi diğer fabrikaların kotasını etkilememektedir.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun, adı geçen Fabrika ile ilgili geçmiş yıllarda zikredilen konular, 2003 Yılı raporunda da belirtilerek; Fabrikanın bulunduğu yörenin iklim ve toprak yapısının şeker pancarı üretimine uygun olmaması nedeniyle düşük kaliteli pancar yetiştiği, pancarda hastalık oranının yüksek olduğu, bu nedenlerden dolayı pancar üretim maliyetinin yükseldiği, kalitenin iyi olmamasının işletmede teknolojik sorunlara yol açtığı, üretilen şeker pancarının işlenmek üzere diğer fabrikalara naklinin şirkete maddi külfet getirerek üretim maliyetini yükselttiği, polar şeker oranı düşük bölgelerde pancar üretiminden vazgeçilerek çiftçinin bu yörelerde alternatif ürünlere yönlendirilmesi, üretimin de polar şeker yüksek daha kaliteli pancar yetişen bölgelere kaydırılması gibi hususlar yer almaktadır.

Esasen, 6747 sayılı Şeker Kanununun ilgili hükmü gereğince % 10 kâr garantisinden yararlanarak, bilançosunu kârla kapatan şirketin, söz konusu hükmün yürürlükten kalkması ile 1983 yılı ve sonrasında sürekli zarar ettiği, zaman içerisinde sermayesini tüketen şirketin sermaye artırımı tarafımızdan ısrarla talep edilmiş olmasına rağmen, ana sözleşmedeki 2/3 oy çoğunluğu öngören bağlayıcı hükmünden dolayı diğer hissedarların sermaye artırımına sıcak bakmamaları nedeniyle, sermaye artışına gidilememiş ve devamlı olarak Türkşeker' den aktarılan kaynaklarla faaliyetlerine devam etmiştir.

Teşekkülümüz Bağlı Ortaklığı Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nin deprem öncesi ve sonrası durumu değerlendirilerek;

a) Fabrika hasarının giderilerek yeniden faaliyete geçirilmesi,
b) Fabrikanın işletme faaliyetlerine son verilmesi, Bölgede pancar üretimine devam edilmesi ve üretilen pancarın civar fabrikalarda işlenmesi,

durumlarına ilişkin alternatifli etütler yapılmıştır.Etüt sonuçlarına göre, her iki değerlendirmede de kârlı bir sonuç ortaya çıkmamıştır. Ancak, fabrikanın işletme faaliyetlerine son verilerek tesellüm edilen pancarın civardaki diğer fabrikalarda işlenmesi alternatifi, yeniden faaliyete geçirilmesi alternatifine göre daha az kaynak gerektirdiğinden, bölgede üretilen şeker pancarı ihale sonucu oluşan en düşük fiyatlarla bölgeye yakın diğer fabrikalara nakledilerek işlenmeleri sağlanmaktadır.

Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nde hasar tespiti yapmak üzere görevlendirilen teknik heyet tarafından hazırlanan rapor 19.03.2003 tarih ve 3946 sayılı yazımız, aynı fabrika ile ilgili değer tespit çalışması ile ilgili rapor ise 08.04.2003 tarih ve 5119 sayılı yazımız ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Bağlı ve İlgili Kuruluşlar Dairesi Başkanlığı'na iletilmiştir. Bu değerlendirmelerde; Hasar tespit tutarı yaklaşık 19 milyon ABD $, değer tespit tutarı 44,2 milyon ABD $ bulunmuştur.

Diğer taraftan, Teşekkülümüz 20.12.2000 tarih ve 2000/92 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı ile Özelleştirme kapsamına alındığından, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun gerekçeli tavsiyesi ile Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın açıklamaları paralelinde Bağlı Ortaklığımız Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nin tasfiyesiyle ilgili işlemlerin yerine getirilebilmesi için ilgili şirketteki payımızın da 4046 sayılı yasaya ve bu yasadaki düzenlemelere tabi olduğu dikkate alınarak, konu Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na intikal ettirilmek suretiyle çözüm üretilmesi talep edilmiştir.

Bu arada Özelleştirme İdaresi'nin, bağlı bulunduğumuz Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na gönderdiği 18.04.2002 tarih ve 2908 sayılı yazı ile Özelleştirme Yüksek Kurulunun 15.04.2002 tarih ve 2002/26 sayılı kararında, Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nin tasfiye edilmesi ve tasfiye işlemlerinin Teşekkülümüz yetkili organlarınca yerine getirilmesi talimatını vermiştir. Konuyla ilgili olarak Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nin 17.07.2002 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısında şirketin tasfiyesi kararı alınmış ve Tasfiye Kurulu oluşturularak yasal işlemlere başlanmıştır.Ancak,şirketin hissedarlarından olan Adapazarı Pancar Ekicileri Kooperatifi tasfiye kararının iptali yönünde mahkemeye dava açmıştır. Daha sonra Yüksek Planlama Kurulu 27.06.2003 tarih ve 2003/4 sayılı kararı ile Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nin tasfiye işleminin iptal edildiğini bildirmiştir. Tasfiyenin kaldırılması ile ilgili gündemi görüşmek üzere 26.09.2003 tarihinde toplanan Olağanüstü Genel Kurulunda da oy çokluğu ile tasfiye kararı iptal edilmiştir. Bilahare Sakarya 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin konu ile ilgili olarak 22.10.2003 tarihinde (Dosya no:2002/542) görülen duruşmasında davanın konusuz kaldığı savı ile karar ittihazına yer olmadığına hükmetmiştir.

Bakanlığımızın 28.04.2004 tarih ve 0642 sayılı yazısı ile 22.04.2004 tarih ve 2004/T-12 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararı uyarınca Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş' nin 1.990.000.000.000,- TL. olan sermayesinin 145 Trilyon Liraya yükseltilmesi durumunda özel sektör tarafından rüçhan haklarının kullanılmaması halinde artırılan sermaye tutarının tamamen Teşekkülümüz tarafından taahhüt edilerek bedelinin T.T.K 139. maddesi hükümleri çerçevesinde Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.' den olan alacaklarından mahsup edilmek suretiyle karşılanmasına 540 sayılı K.H.K.' nin 5. maddesine göre karar verilmesi önerilmiştir.

Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nin 17.09.2004 tarih ve 1906 sayılı yazılarında, 16.08.2004 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısında kabul edilen 127.711.410.029.700,-Tl'lık nakit sermaye artışına iştirak etmeyen özel sektörü temsil eden hissedarların toplam 63.309.317.092.727,- TL'lık kullanılmayan rüçhan haklarının teşekkülümüze teklif edilerek kullandırılması konusundaki ilgili şirketin 17.09.2004 tarih ve 2004/14-4 sayılı Yönetim Kurulu Kararı, Teşekkülümüz Yönetim Kurulunun 09.09.2004 tarih ve 2532/24-13 sayılı kararı ile uygun görülerek kabul edilmiştir.

Bu bağlamda özel sektörü temsil eden ortakların rüçhan haklarını kullanmamaları sonucu iştirak payımız % 50,42 den % 94,09 a yükselmiş olup bu payların karşılığı olan TL. 127.711.410.029.700,- Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.' den olan alacağımızdan mahsup edilmiştir. Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'nin sermaye artırımı ve ilgili ana sözleşme tadil metni Sakarya Ticaret Sicili Memurluğu tarafından 24.09.2004 tarihinde tescil edilerek, 29.09.2004 tarih ve 6146 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanarak ilan edilmiştir.

Ayrıca, fabrikada zaruri olarak bulunması gereken personelin dışındaki çalışanlar deprem sonrasında ihtiyacı olan diğer fabrikalarımızda görevlendirilerek veya tayin edilerek çalışmaları sağlanmış olup 23.11.2004 tarih itibariyle Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.'de tayin edilenlerin dışında 5 memur, 23 sözleşmeli personel ve 39 daimi işçi bulunmaktadır. Mevsimlik işçiler ise dönemsel olarak çalıştırıldıklarından iş bitiminde çıkartılmaktadır.